

POZITIVNI POMACI U REGULIRANJU STATUSA SUDSKIH VJEŠTAKA

Za uvod o uređivanju položaja sudskih vještaka u Republici Hrvatskoj potrebno je poći od Nacionalnog programa RH za pristupanje EU – 2007. godine, jer su u njemu obuhvaćene sve aktivnosti nužne za ostvarenje procesa pristupanja Republike Hrvatske EU po pregovaračkim poglavljima. U trenutku ulaska u EU zakonodavstvo RH u potpunosti mora biti usklađeno s pravnom stečevinom EU-a. Ta obveza proizlazi iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) koji je nakon ratifikacije postao dio unutarnjeg poretka RH i na snazi je od 1.2.2005. godine te kao takav obvezuje RH i sve njezine institucije. U RH je u odnosu na međunarodno pravo prihvaćena monistička koncepcija prema kojoj međunarodni ugovori doneseni u skladu sa čl. 140. Ustava RH (sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom, objavljeni i na snazi) čine dio unutarnjeg pravnog poretka RH, a po pravnoj su snazi iznad nacionalnih zakona.

Europski standardi u pregovaračkom poglavlju 23. Pravosuđe i temeljna prava odnosili su se na jačanje neovisnosti, nepristranosti i profesionalnosti u pravosuđu. To pregovaračko poglavlje je privremeno zatvoreno s težištem na stalnom monitoringu nad provođenjem, prihvaćanjem i provođenjem preuzetih obveza. Ostvarenje navedenih vrijednosti je cilj koji Hrvatska želi ravnopravno podijeliti s ostalim državama člani-

cama Europske unije. Sudski vještaci kao stručni suradnici suda, također, moraju svoje djelovanje uskladiti s temeljnim zakonima i EU praksom.

Hrvatsko društvo sudskih vještaka (HDSV) je najveća organizacija koja okuplja 1322 vještaka u strukovnim podružnicama svih grana djelatnosti. HDSV aktivno sudjeluje u realizaciji potpisanih i preuzetih uvjeta u poglavlju 23. Pravosuđe i temeljna prava koje je vrlo kompleksno i zahtjevno. Uređivanje statusa sudskih vještaka je kompleksan zadatak koji uključuje niz aktivnosti od načina imenovanja, stalne i trajne edukacije do licenciranja i uvjeta za produženje licence za obavljanje poslova sudskog vještaka. U sklopu tih aktivnosti održan je niz sastanaka na razini Uprave HDSV-a i predstavnika ministarstva pravosuđa. Ministar pravosuđa Orsat Miljenić je rješenjem od 16. ožujka 2012. godine imenovao radnu skupinu za izradu prijedloga Zakona o stalnim sudskim vještacima. Radnu skupinu čini sedam priznatih stručnjaka: Ivan Crnčec - pomoćnik ministra Uprave za organizaciju pravosuđa, mr. sc. Melita Bestvina – predsjednica HDSV-a, dr. sc. Dragan Radić i Čedo Čović – HDSV, prof. dr. sc. Renata Iveković, predsjednica Hrvatskog društva za medicinska vještačenja, Nikolina Milić – načelnica Odjela za propise javnog bilježništva, odvjetništva, sudskih vještaka i tumača i mr. sc. Zlatko

Hamarić iz ministarstva pravosuđa. Za koordinatora radne skupine određen je Ivan Crnčec, pomoćnik ministra Uprave za organizaciju pravosuđa.

Donošenje Zakona o stalnim sudskim vještacima očekuje se krajem ove godine. Zakon o stalnim sudskim vještacima obvezat će sve udruge sudskih vještaka u RH na novi jedinstveni način organiziranja u zajedničku krovnu instituciju. Zakon će urediti pravni i porezni status vještaka, kao i kriterije certificiranja i stalnog stručnog usavršavanja. Osim toga, Zakonom će se urediti zaštita poslovnog integriteta i osigurati neovisnost sudskih vještaka, kao i niz pitanja koja su bila postavljena do sada, a na koja nikad nisu dobiveni odgovori ili rješenja od Ministarstva pravosuđa. Postavljena pitanja odnosila su se na odredbe postojećeg Pravilnika o stalnim sudskim vještacima iz 2008. godine.

Temeljem članka 22. Statuta HDSV-a i potreba za stručno-specijalističko djelovanje i podizanje vlastitih kompetencija unutar HDSV-a osnovana je Podružnica za zaštitu na radu, zaštitu od požara i zaštitu okoliša sa 30 članova koji djeluju na sudovima grada Zagreba i gradova koji gravitiraju Zagrebu. Kako je zaštita na radu, zaštita od požara i zaštita okoliša interdisciplinarnog karaktera, okupio se značajan broj sudskih vještaka i eksperata u pojedinim užim specijalnostima. Temeljem članka 23. Statuta HDSV-a u Vijeće podružnice izabrani su vještaci i eksperti s dugogodišnjim iskustvom u struci i vještačenju, i to: prof. dr. sc. Goran Kniewald, mr. sc. Anita Patekar Pokrovac, Zvonko Rumenjak, dipl. ing. i Slobodan Kocijan, dipl. ing.

U tijeku je izrada Projekta stručnog usavršavanja i certificiranja imenovanih i novih sudskih vještaka koji će se dostaviti Ministarstvu pravosuđa na prihvaćanje.

*Ana Šjaković, dipl. ing. sig.
voditeljica Podružnice za zaštitu na radu, zaštitu od požara i zaštitu okoliša
Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zagreb*

*Zvonko Rumenjak, dipl. ing. stroj.
Croatia osiguranje d.d., Zagreb*